

Organdonationsdatabasen: Datadrevet kvalitetsudvikling, der giver mening

Siden 2010 har Organdonationsdatabasen dannet grundlag for kvalitetsudvikling inden for organdonation og bidraget med indsigt i området blandt andet om oversete organdonorer og accept af organdonation fra pårørende.

Resultat fra årsrapporten, 1. januar – 31. december 2023.

Organdonationsdatabasen fra Regionernes Kliniske Kvalitetsudviklingsprogram (RKKP).

Vurdering og forbedring af den sundhedsfaglige kvalitet på organdonationsområdet er til gavn for de patienter, der står på venteliste til et nyt organ. Kvaliteten vurderes blandt andet på baggrund af data indsamlet i regi af Organdonationsdatabasen. I databasen inkluderes patienter, der har modtaget intensiv terapi eller intensiv observation og som dør på en intensivafdeling

I 2023 var der 111 organdonorer. Endnu flere patienter kunne mistænkes for at udvikle hjernedød, men blev ikke organdonorer, hvilket primært skyldtes kliniske forhold hos patienten eller manglende samtykke fra patienten eller pårørende. Intensivafdelingerne har stor indflydelse på, om donorpotentialet detekteres og anvendes optimalt. Her informerer læger og sygeplejersker de pårørende om patientens beslutning om at blive organdonor - og/eller giver de pårørende information for at kunne træffe en beslutning om organdonation. I 2023 gav pårørende afslag i 30% af de tilfælde, hvor de som pårørende til potentielle organdonorer var informeret om muligheden for organdonation. Der er i databasen ingen fastlagt standard for denne indikator, da pårørende skal træffe den beslutning, der er rigtig for dem. Styregruppen anbefaler, at afdelingerne med lokale audits følger op på de tilfælde, hvor pårørende afslog organdonation. Dette med henblik på afdækning af omstændighederne omkring afslaget f.eks. forhold omkring samtalerne og hvorvidt best practice er fulgt.

I 2024 bliver Organdonationsdatabasen lukket som klinisk kvalitetsdatabase i RKKP. Databasen fortsætter dog under anden lovhjemmel (afklaring pågår fortsat), da det er af stor betydning for området, at datadrevet kvalitetsudvikling fortsat er muligt. Det er derfor væsentligt, at registreringen til databasen fortsætter uændret. Datadrevet kvalitetsudvikling bidrager med indsigt i organdonationsområdet – både nationalt og lokalt. Eksempelvis er særlige indsatsområder i donordetektionen blevet identificeret siden databasens etablering i 2010 så som årsager til, at alle potentielle donorer ikke ender med at donere deres organer til transplantation.

Styregruppen for databasen ser frem til at inkludere patienter, hvor døden er konstateret på baggrund af uopretteligt ophør af åndedræt og hjertevirksomhed – donation efter cirkulatorisk død (DCD), som blev indført i efteråret 2023. Det forventes, at indførelse af DCD vil give flere patienter mulighed for at donere deres organer, når de dør og dermed øge antallet af organer til transplantation. Ved at inkludere denne patientgruppe i databasen understøttes ensartede procedurer på tværs af landet, og det bliver muligt at understøtte kvaliteten på området. Det er i

første omgang universitetshospitalerne i Aalborg, Aarhus og Odense samt Rigshospitalet, der får mulighed for at implementere DCD, da de i forvejen har omfattende erfaring med organdonation. På Rigshospitalet er påbegyndt et pilotprojekt omhandlende ny dataindsamling på DCD donorer.

Årsrapporten har været i kommentering hos alle regioner.

Hele årsrapporten kan læses på sundhed.dk

[\(https://www.sundhed.dk/sundhedsfaglig/kvalitet/kliniske-kvalitetsdatabaser/specifikke-procedurer/organdonation/\)](https://www.sundhed.dk/sundhedsfaglig/kvalitet/kliniske-kvalitetsdatabaser/specifikke-procedurer/organdonation/)

Forfattere (styregruppens medlemmer): Niels Agerlin, Preben Sørensen, Lars Bo Ilkjær, David Levarrett Buck, Ulla Brink Plagborg, Lars Kjærsgaard, Ann-Sophi Jappe, Anja Ziemer, Christina Rosenlund Sørensen, Nicolai Aagaard Schultz, Helle Haubro Andersen, Lone Bøgh, Iben Kryger Birkholm, Julie Andersen og Inge Øster

Interessekonflikter: Ingen